

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Kivel kössünk provizoriumot?

Pécs, 1897. szeptember hó 24.

Tegnap újra megnyílt Bécsben az osztrák parlament ülészaka s már az első ülés bebizonyította, hogy a parlament szüneteltetésével a kormány nem ért célt, a kedélyek nem hogy csillapultak volna, de sokkal izzóbb szenvedélyt hoztak vissza a tanácskozási terembe, amely ma még csak a szóharcnál tart, de ez máris olyan botrányos, hogy ökölharcra való fejlődésére mihamar alapos a kilátás.

Badeni azzal vélte elejét vehetni a németek féktelen obstrukciójának, hogy rábirta a házelnöki méltóság elfogadására a német Kathreint, akivel szemben elnézést várt Schönererék és társaik részéről, legalább annyiban, hogy az elnök-landszmannra való tekintetből nem fogják lehetetlenné tenni a tanácskozást. A tegnapi ülés eseményei azonban kiábrándították ebből a feltevésből, mert a Schönerer pártja nemcsak hogy nem viseltetett respektussal az elnök német volta iránt, de éppen erre való tekintettel provokálta a legdurvább botrányokat ellene. Össze-vissza átkozták, árulónak, Badeni háziszolgájának nevezték, akinek elnöksége alatt tisztességes képviselő nem működhetik s mindegyik az egész ellenzék háromszoros hatalmas pfuj! kiáltással adta rá a szankciót.

Most már a legnagyobb optimisták is kénytelenek letenni a reményről, hogy ezzel a parlamenttel boldogulni lehessen.

A delegációk megválasztásánál tovább semmi esetre sem fognak haladhatni, a kiegyezési provizorium keresztülviteléről Badeni nem is álmodozhat, egyrészt azért, mert Magyarország mostani kvótájának két évi időtartamra való meghosszabbításához többséget nem fog találni, hisz nagy nehezen összetakolt többsége máris bomladozik; másrészt pedig a német ellenzék jól tudja, hogy ha valahol, hát ennél a kérdésnél buktathatják meg Badent, mert irányadó körök véleménye szerint, a melyik kormány a provizoriumot keresztülvinni nem tudja, az állandóságra nem számíthat.

Badeni lapjai ugyan azzal akarják áztatni a világot, hogy a delegációk megválasztása után feloszlatják a Reichsrathot s kormányoznak tovább a császárparagrafus alapján, de aki ismeri őfelsége korrekt alkotmányhűségét, az bizonyosra veszi, hogy az osztrák félhivatalos sajtónak ez a hirtelése nem egyéb üres ijesztgetésnél. Az a császárparagrafus ugyanis csak tisztán osztrák belügyi dolgokra vonatkozik s még ezekben sem jelenti az alkotmány felfüggesztését, hanem csak ideiglenes kiegészítő eszközt képez az új parlament összeülésséig. Nem tételezhető tehát fel őfelsége alkotmánytiszteléről, hogy a közös ügyeket is a császárparagrafus alá vonni engedje; a kiegyezési provizoriumnak Ausztriára nézve császári rendelettel való dekretálásáról tehát szó sem lehet.

Nem lehetséges ez már azért sem, mert hisz annak a provizoriumnak az ér-

vényességéhez nekünk is van hozzászólásunk. A hatvanhetes kiegyezés a közösügyekben való minden intézkedés érvényéhez feltétlenül megköveteli mindkét állam alkotmányos hozzájárulását, hasztalan szavazza meg tehát a provizoriumot a magyar országgyűlés, hasztalan rendelné el a császár Ausztriára nézve ugyanazt a provizoriumot, ha az osztrák parlament azt el nem fogadja, az éppen úgy nem bírhat érvénnyel, életbe nem léphet, mint egy olyan kétoldalú magánszerződés, a melyhez a másik szerződő fél hozzá nem járult.

Ebben a tekintetben szoros kötelessége a magyar ellenzéknek ellenőrizni azt, nehogy a kiegyezési provizorium révén valami államesény-féle hajtassék végre. Igaz, hogy a magyar ellenzék azzal a szerencsétlen kompromisszummal lekötötte magát a kiegyezési provizorium átengedése nézve, de akkor, a mikor Ausztriában mindinkább bizonyossá válik, hogy ehhez ott az alkotmányos hozzájárulás ki nem eszközölhető s az ottani félhivatalos sajtó a kibontakozás egyetlen módja gyanánt a provizoriumnak abszolút hatalommal való elrendelését emlegeti, nekünk gondoskodnunk kell róla, hogy, a mi törvényünkkel is ellenkező, ez az eshetőség semmi szin alatt be ne következhessek.

Követelnie kell tehát a provizorium előterjesztése esetén a magyar ellenzéknek nemcsak azt, hogy a kvóta, a vám- és kereskedelmi szerződés változatlan érvényében megmaradjon további két évre, hanem

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az asszony szerelme.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Mikor Illés Magduska az esküvőjére ment, diszes temetéssel találkozott. A koszorúkkal megrakott halottas kocsit lassu méltósággal haladt el mellettük, a drága ércoporsón ott ragyogtak az aranyos betűk: »Gábor István élt 36 évet.«

A koporsó után mély gyászba öltözött fiatal nő ment roskadozó léptekkel, szinte látszott, hogy erejébe került vezetőjének támogatni őt. Semmiről sem vett tudomást, mi körül történik, csak néha jajdult fel szívet rázó zokogással: »Istvánom! Szegény, édes jó Istvánom!

No, ez nem jót jelent, sugtak össze mindenfelől, csak a menyasszony maradt egész nyugodt, ő nem képzelt semmi rosszat, hiszen oly boldog volt, tele volt a lelke ábrándokkal, kimondhatatlan édes sejtelemmel.

Mily jó, hogy nem áll hatalmunkban csak egy pillanatra is föllebbenteni a jövő titkos látványát, sokra, igen sokra nézve borzasztó volna ez.

Szegény kis asszonyka, ugy is hamar

kellett meggyőződnie a kinos valóról, hogy nem szeretik többé, nem szereti az, kinek szerelméért feláldozott volna mindent a világon és nem hallgatva a komoly intelmekre, anyja szívből jövő tanácsára: feláldozta önmagát.

Reáunt az ura, mint gyermek a játékszerére, mindig kevesebb figyelmet tanusított iránta s utóbb a kimért homlokoncsókolás is elmaradt. Ha ő közeledik hozzá és átfonja nyakát karjaival, kelletlenül, fanyar arckifejezéssel távolítja el magától.

A nő szégyenkezve bocsátja le karjait, szép zemei még fényesebbek lesznek a könyvtől. Nem tudtam, hogy terhedre lesz, mondja szeliden. Vagy tán nem is szeretsz már?

Édes, lány beszédjé olyan mint a párjavesztett madárka panaszos csicsergése, de hasztalan, nem találja meg az utat a férfi szívéhez, a kifejezésteljes szép szemek elvesztették felette hatalmukat. Kerülte az otthon és a szegény asszony számtalanszor kénytelen volt egyedül ebédelni, vagy vacsorálni, mert a kit oly epedve várt, a kinek a kedvéért mindent készített, az nem jött haza.

Nem! Ezt nem lehet kibírni, fakadt ki elhagyatottságában, ilyenkor eszébe jutott az a kinban vergődő, jajgató asszony, a ki az ő esküvője napján az urát temette, hiszen reá nézve is meghalt az ura és neki mégis kell

szeretni azt az embert, szeretni határtalan örült, vak szerelemmel. Csak addig tartott haragja, míg meglátta őt, ha mellette volt, feledve volt minden keserűség, fájdalom és újra hitt hazug szavainak. A nemével született gyengédséggel s apró gondoskodással vette körül, miáltal még jobban elrontotta, elkényeztette; zsarnok, követelő lett és kiméletlen a legcsekélyebb mulasztással szemben.

És a nő csak türt, szenvedett, némán, hallgatagon, soha egy panasz-szó ki nem jött ajkain, még édes anyja is a legmegnyugtatóbb leveleket vette tőle. Minek keserítsem el, mondta, elég, hogy magam oly boldogtalan vagyok, azután anyám nem oka semminek, hiszen érzem, tudom, hogy ha most kezdeném újból az életet, akkor sem volnék képes másként cselekedni.

Egy napon tudatára ébredt annak, a mi oly magasztossá teszi a nőt, a mi még közelebb vonja a házastársakat egymáshoz, érezte, hogy anya. Vágyakozó örömmel, új reménnyel töltötte el ez az érzés, tán a rossz, közönyös férjből szerető, gyengéd apa lesz. Csakugyan, az a parányi kis jószág mintha változást idézett volna elő megjelenésével; többet van otthon a férje és mindig csendes, sőt még azt is megteszi, hogy nem vágja be az ajtókat és lábujjhegyen megy keresztül a szobán, hogy fel ne ébredjen a kicsi. Mily jól

annak világos kikötését is a hozandó törvényben, hogy ez csak abban az esetben bírhat ránk nézve kötelező erővel, ha ugyanazt Ausztria alkotmányos törvényhozása is törvényerőre emeli.

Persze nagy baj származhatik ebből az örök időkre alkotott hatvanhetes kiegyezésre, mert így nemcsak az bizonyos, hogy a vámközösség magától megszűnik, de a közös költségekhez való hozzájárulási arány sem lesz törvényesen megállapítható, a hatvanhetes alap csődje tehát elkerülhetetlen; de hát az ránk nézve, kik az országot a hatvanhetes elalkuvás bilincseiből kiszabadítani törekszünk, nem lehet ok az említett alkotmányos biztosíték követelésének elejtésére. De még a hatvanhetes alap hívei sem engedhetik el azt, mert ha a kvóta, a vám- és kereskedelmi szerződés és a többi közös természetű ügyek Ausztriára nézve abszolút hatalommal lesznek megállapítva, habár csak ideiglenesen is, ez már magában véve nemcsak megsértése, de egyenes eltörlése lesz a kiegyezésnek, mivel a hatvanhetes törvény szempontjából is erre a kiegyezésre csak azért volt szükség, mert ő felsége ausztriai örökös tartományainak is alkotmányt adván, az őket illető közös ügyekben ő felsége abszolút hatalommal többé nem képviselheti azokat.

Mihelyt tehát a császár abszolút hatalommal intézkedik közös természetű ügyekben, azonnal megszűnik a hatvanhetes kiegyezés érvénye, mert minden törvényre egyformán kiterjedő általános jogelv, hogy megszűnő a törvény oka, megszűnik a törvény rendelkezése is.

Tudjuk, hogy Bánffy és szolgaserege készséggel belemennének nemcsak a provizoriumba, de a végleges kiegyezésbe is, akár alkotmányosan, akár abszolút császári rendelettel terjesztetnék is ki annak érvénye Ausztriára, mert nekik nem a hatvanhetes kiegyezés szellemének, hanem a saját uralmuk fentartása lebeg a szemük előtt, de éppen azért az összes ellenzéknek kötelessége a kiegyezési provizorium-

esett ezt látni annak a szegény, összekinzott, meggyötört asszonynak.

De ez csak rövid ideig tartott; elmúlt, mint egy csalóka tünemény, mint a gyorsan égő tűz utolsó fellobbanása. Elmúlt, mint egy édesen bódító álom, amitől úgy fáj a megváltás és amiből oly kegyetlenül nehéz a felebredés. A régi vadság, durvaság kétszeres mértékben tört ki, úgy hogy többször menekülnie kellett a tettleges bántalmazás elől.

És vajjon miért? Erre a kérdésre szeretett volna feleletet, ezt ismételtette azokon az átsírt, átvirrasztott éjszakákon, ezen tünődött ringatva szunnyadó gyermekét.

Oh te szegény elvakult asszony! Hát nem látod, nem tudod az okot? Hiszen már a fél város beszéli, hogy milyen nagyon szép leány a Kollár Sándor kedvese, te pedig a szájalom és neveltség tárgya lettél. Nem tudod, hogy vele tölti minden üres idejét, reá költi pénzét és ő bírja tőled elvont, elrabolt szerelmét és nem tudod, hogy a szerelem nem ismer irgalmat, nem ismer határt.

Te nem hittél mindaddig, míg attól nem hallottad a borzasztó valót, a kitől a legirtózatosabb volt meghallanod, magától az uradtól.

— Sándor! Mondd, kis gyermekünk lelkiüdvére, boldogságára kérlek, mond, ugye nem igaz, mit az emberek beszélnek? Ugye-

nek olyatén létesülését, mely a hatvanhetes törvény felforgatásával járna, minden rendelkezésre álló eszközzel meghiúsítani.

Hirek.

Pécs, 1897. szept. 25.

„Hallja maga!”

Ezt hallani manapság a társaságban élő, a szalonokat látogató emberektől.

Ez jelzi a századvégi társadalom elferdülését, azt az elfogadott darabos, faragatlan tónust, a mely most a szalonokban uralkodik, kiszorítva, nevetségessé téve a mult idők lovagiasságát, udvariasságát.

A mai gavallér orrfintorgatva nézi azt a filisztert, a ki per »nagysád« avagy »kegyed«, beszél a »hölgyekkel«. Ez a módi már elavult, lomtárba került, miként a krinolin és a vikler. Ma a »hallja maga« járja! Így szólítják egymást, ilyen tónusban beszélnek a »lányok« és »fiuk«, kiveszett az egymás iránti tiszteltet s így oda a nők nimbusza. Ma a lányokban pajtásokat látunk, velük lumpolunk és alkalom adtán brudert iszunk. Ennek a következménye, hogy a nőhöz nem hódolattal közelednek, hanem valami visszatetsző pajtáskodással, és meg nem engedhető bizalmaskodással. — Hova fog ez vezetni? Jóra bizonyára nem. Ez nem egészséges viszony, hanem egy társadalmi betegség, mely felemészti a két nem érintkezésnél okvetlen megkövetelendő korlátokat s fonákul befolyásolja magát a társadalmi életet. Ha így haladunk tovább, ez a nyelv mondjuk úgy, hogy a garszontársaságok nyelve, sikamlós tréfái lesznek uralkodók értéyeinken mindenütt. Ez egy tudóveszes társadalom betegségének első nyilvánulása. — Az az ellentét, mely a nők emancipáltabb helyzetét, magasabb képzettségét veszi védelmi pontul, elesik.

Mondja, hogy a nő jelen állapotában küzdő társává, konkurensévé vált a férfinak. Azt hangoztatják, hogy a nő leszállva eddigi magasztos piedesztáljáról s poros akták, bankok rácsa mögött dolgozva, nem ideálja, hanem társa lett a férfinak, a ki vele egyenlő egyenjogu, nem kiváltságos lény. S így a modern nő edzettebb, erősebb, jobban edzett a mai kor durvaságai ellen — vele szemben ez a modor szabad.

Nem úgy! Ez az állapot csak látszat, csak külső viszony; a nő az emancipáltság

nem igaz, hogy te mást szeretsz és nem engemet?

— Utállak! Gyülöllek! Dörgi vissza a férj, érted? gyülöllek és nem is akarok látni többé. Mi ebben a percben elváltunk addig is, míg az törvényesen történni fog, azzal bevágta az ajtót maga után.

A nő eles sikolyt hallatott és önkivületi állapotban zuhant végig a padlón, a körüle lévőek lefektették és elkövettek mindent, hogy magához térítsék, de a kísérletek joideig haszatalannak bizonyultak. Ott feküdt mozdulatlanul, csak néha nyitva fel félig szemeit, mint a ki delejes álomban van, végre felült és elkezdett kacagni, hosszan, örültesen, majd csendet intett kezével úgy suttogta: Halljátok ő már jön. Nem halljátok? Engedjétek felöltözni. Ott van a szekrényben egy rózsaszín ruha, abban látott meg először engemet, azt akarom felvenni. Még sem találjátok? Az, az, azzal a fehér csipkével diszitve, de siessetek, mert mindjárt itt lesz, már hallom a lépteit.

Nyolc-kilenc év mult el a leirt esemény óta és a szegény nő még mindig öltözködik, magára rak mindent és várja azt, akinek eszé ágában sincs visszajönni hozzá.

Scossa Erzsike.

idejében is nő marad. A ki mindig érzékenyebb, mint a férfi, gyengébb — tehát éretlenebb is az élet nagy küzdelmeire. A nő szenvedni, tűrni tud s ebben az arányban dolgozni is. Néki mindig külön világu gondolkozása lesz s azt respektálni kell. Mihelyt e világból és ezen gondolkozásból kitör, valódi talaját veszti. Ovakodnunk kell, hogy ezt az elváltozást istápoljuk, portáljuk, elősegítsük.

Akkor pedig, ha cimborákká avatjuk, a gyöngéd érzelmek köréből kiragadva a férfivilág durva tónusaira szoktatjuk őket — siettetjük a fen említett erkölcsi elváltozást. Hiszen a nők kultusza a társadalom erkölcsének alapja!

Régi citátum az, hogy a világ azon része a legműveltebb, melyben legnagyobb tiszteletben, becsben a nőt tartják. A nő kultuszával nyer a társadalom a maga érintkezésiben izlést, finomságot, könnyed kellemességet. A nő közelében le kell, hogy csiszolódjék a férfi minden érdessége, megtisztul a levegő, a beszéd hangja nemességet, válogatottságot ölt.

A mai társadalom távol áll az eszmények, az erkölcsi utmutatások becsülésétől. Most a szűk mancsattával és magassarku bergsteigerrel egyetemben a »hallja maga« és társai vannak divatban. Frivolitás uralkodik a fesztelenség jelszava alá bujtatva. Nem kiméli a nőt, mert magával rántja a porba, majd a sárba.

Ez ellen tenni kellene!

Rokkoko nagyanyáink, jöjjön el a ti országotok!

Dodo.

Naptár 1897. szeptember 25-én.

Naptár: szombat. szept. 25. — Róm. kath.: Kleofás. — Prot.: Kleofás. — Görög-kel. (szept. 13. Kornél. Zsidó Sabbath Nezavim. — Nap két 5 óra 35 perckor; nyugszik 5 óra 34 perckor. — Hold két 4 óra 6 perckor reggel; nyugszik délután 4 óra 44 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 12 Celsius fok meleg; légnomás 754. — Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: száraz enyhe idő várható.

A keramikai munkások táncmultsága a Scholtz-féle sörházban.

— (Jótekonny adomány.) Az osztrák-magyar bank főtanácsa br. Fejérvary Imre főispánunk címére 400 forintot küldött a baranyamegyei árvizkárosultak javára.

— (Uj regényünk.) Mai számunkban uj regény közlését kezdjük meg. A poetikus, idilli helyzetekben bővelkedő angol re-

Balatoni emlék.

Csak a minap mult egy hónapja. Kocsink a veszprémi országuton haladva Füred felé tartott. Előzőleg is már, de különösen akkor ragadott el igazán a lazás kíváncsiság, midőn Pista nevű kocsisunk figyelmeztetett:

— Ifjuur, ha most ebből a völgyből a hegytetőre érünk, maga előtt fogja látni a Balatont.

S valóban alig telt el tiz perc, szivem égő vágya beteljesült. szemem előtt láttam elterülni a Balatont egész föntségében. Sima volt a képe, mint a tükör, mintha csak imádkoznék, oly csöndes, hallgatag. Jobbról a tihanyi apátság kettős tornya ötlött szemembe s a Balaton előtt szebbnél-szebb villák csak emelték a táj szépségét.

Sokat álmodoztam már felőle s vidékéről, de ily szépnek, elragadtatónak még se hittem s így nem csoda, bár teendőim haza készítettek, mégis két hetet töltöttem e paradicsomhoz hasonló tájon.

Alig hajnalodott, már kint andalogtam a gesztenyelákkal beültetett sétatéren s az alkonyat is ott talált, a mint egy kis fapadon ülve, elborongva néztem a Balaton hullámjatekát s mint szelik kebelét a benzines, meg a sik vitorlás hajók, mint szárnyukat kibontott fehér galambok úgy röpültek Isten örömkö-

gények között egyike ez a legszebbeknek, mely — mint címe is mutatja — a gyermek-házassággal foglalkozik. Ez új regényünket is könyvalakban adjuk s a jövő évnegyedben belépő új előfizetőinknek kívánatra megküldjük a regénynek addig megjelenendő folytatásait.

— **(Az ország helyes címere.)**

Mindentéle módon elferditve és megcsufítva, sokszor az eredeti formájára is alig emlékeztető alakban került az ország címere azon iparosok vagy kereskedők cége mellé, a kik a címer használatára a minisztertől engedélyt kaptak. Ennek a bajnak a kikorrigálása érdekében már több rendeletet bocsátottak ki, de kevés fogantatja lett. Most a miniszterelnök átirat kíséretében megküldötte a törvényhatóságoknak a magyar tudományos akadémia által, a genealogiai és régészeti társaság közreműködésével megállapított, korrekt ország címereket: Magyarország egyszerű és egyesített címerének kis és nagy alakját, színezett és egyszínű rajzban. A címereket a város októberi közgyűlésén mutatják be a törvényhatóság tagjainak.

— **(A német császár magyar dala.**

II. Vilmos a hangulatok embere. Ha finom lelkét megkapja valami, azt siet megörökíteni, mert ehhez is megvan az istenadta művészi tehetsége. A muzsák szívesen kacérkodnak a koronás genievel, a ki nem tartja meszaliánsznak a velük való enyelgést s az uralkodás nehéz gondjai elől nem egyszer menekül közéjük. A Dal Aegirhez című kórus, a melynek Vilmos a szerzője, ott van minden német muzsikusként az emlékeztetésben s nemsokára divatba jön nálunk is, a hol a Radics Béla bandája muzsikálta először a királyi fogadás estéjén. Most pedig híre érkezett annak, hogy a császár új nagyszabású kompozícióval dolgozik. A bellyei vadászatok alatt az ebédek állandó témája a zene és irodalom volt. A császár sokat beszélt Frigyes királyi hercegnek a zeneszerzés technikájáról; megemlítette, hogy magyar földön szép zenei gondolatai támadtak s ő sietni fog ezeket papírra vetni.

nyén, hazánk legszebb taván ide s oda. Nem egyszer a susogó hullámok, a bűbajos zene ragadta meg a lelkemet s oly mélyen vésődött elmémbe, hogy sohasem fogom elfelejteni.

Különösen egy vasárnapi nap történt esemény lefolyását őrzöm még hiven emlékeim között. Éltem e kis epizódját szeretném papírosra vetni, bár mások előtt tán nem bir nagy fontossággal, érdeklél, de nekem halálomig kedves emlékem lesz.

*

Alkonyat volt s én a Balaton mögött elterülő szép erdőnek rendezett utain bolyongtam, majd a fűnek bársonyára dőltem s úgy hallgattam a még itt-ott röpködő madárkák elhaló énekét. Lassanként elnémult egészen s fészkeikbe térve talán mint én, ők is álmodni kezdtek. Enyhe szellő sutogott a fák lombkoronái között, majd fölkeresett engem is s lelkemet édes, mély álomba ringatta. Álmodni kezdtem.

Álmodozásomból fülbemászó hegedűszó riasztott föl s én a hang után indulva, egy gyönyörű villához értem, mely előtt egy pompás fogathoz előkelő ur lépett ki nejével, kit karján vezetett a kerten keresztül be a belső helyiségbe. A kis kapu előtt egy jóképű öreg portás járt föl és alá, várva az érkező vendégeket.

— Jó napot bácsikám, szölitottam meg

— Legközelebb komponálok valamit, ígérte a császár, a melyben a magyar föld hangulatait örökítem meg.

Ujabb kitüntetése volna ez nemzetünknek, a melyet világraszóló szózatával amugy is kitüntetett.

— **(Névmagyarosítás.)**

Spitzer Ignác (Oszkár) kaposvári illetőségű budapesti lakos vezetéknévét, belügyminiszteri engedéllyel Récsaire magyarosította. Továbbá Blau Ferenc, zombai illetőségű kassai lakos Bátorira, Kremsier Ernő, szabari illetőségű villányi lakos pedig Lenkeire változtatták vezetéknévüket.

— **(Folyik a munka.)** A honvédhadapródiskola sztrájkoló munkásaival tegnap délután folytatott egyezkedési tárgyalásnak, melyen a főispán, a polgármester és a főkapitány mellett Zurna Károly tábornok is részt vett, az lett a vége, hogy a sztrájkoló munkások, annak kijelentése mellett, hogy a ki dolgozni akar, személyválogatás nélkül fogadják vissza az építés vezetői: ma reggel ismét munkába álltak és van annyi munkás, amennyi csak kell. A munka megkezdésekor rendőrségünk ma is kirukkolt a helyszínére, de nem volt semmi szükség közbelépésére, mert a megindult munkát nem szakította félbe semmi incidens. Tegnap közleményünk helyreigazításaként megemlítjük, hogy a katonaság kirendelését nem az építés vállalkozóinak megbízottai kérték, hanem a polgármester minden felkérés nélkül intézkedett, hogy az esetleges rendzavarás megelőzése végett katonaság legyen készenlétbe, a mely katonai kirendeltség éppen az építés vezetőség kérelmére lett az építkezési területről az átellenes Lakits-laktanyába elvezényelve.

— **(Műszaki felülvizsgálat.)** A bakóca-felső-mindszent-komló helyi érdekű vasut műszaki felülvizsgálat helyi szemlést szeptember hó 27-én délelőtt tíz órakor kezdik meg a bakóca-felsőmindszenti állomáson.

— **(A pécsi kerületi betegsegélyző pénztár)** vasárnap, f. hó 26-án, délelőtt 10 órakor saját helyiségében igazgató-

az öreget, mondja csak kérem, miféle mulatság van itt készülöben?

— Lakodalmát üli egy fiatal pár. Két lelket tett boldoggá a nagyságosasszony.

Kiváncsi kezdtem lenni s tovább faggattam.

— Hogyan? Nem mondaná el? . . .

— Ha éppen akarja, mért ne? De előbb ülünk le e kis padra, elfáradtam már a sok álldogálásban. Beljebb kerülnék már magam is, de még a nagyságos urra kell várakoznom. Egy jó félóra mulva ő is itt lesz s addig mondókámnak végére érhetek.

Helyet foglaltunk s ő ilyféleképp folytatta elbeszélését:

— Öt évvel ezelőtt a nagyságos asszony két szép kis leánya számára s kedves fia felügyeletére nevelőnőt és egy derék fiatal embert fogadott nevelőtül. Azóta minden év vakációjában találkoztak. Megbarátkoztak s egymásba szerettek. Észrevette ezt csakhamar a nagyságos asszony, de mitse szólt.

Tavaly, tán éppen ebben az időtáiban történt, hogy a nagyságos asszony véletlenül rajta kapta a fiatalokat, amint lent a kert hársfája alatt csókolódtak. Kérdőre fogta a leányt: micsoda jogcímen engedték meg maguknak a csókolódzást?

Földre sűtve szemeit, nem mert a lány válaszolni, mire tovább kezdte faggatni:

— Tán szeretik egymást?

sági ülést tart a következő tárgysorozat mellett: 1. Táppénzek kiutalása. 2. Miniszteri elvi jelentőségű határozat a fürdőköltések megtérítése iránt. 3. Meghívó a vidéki betegsegélyző pénztárak országos kongresszusára. 4. A pécsi honvéd hadapród iskolánál dolgozó munkások orvosi ellátása.

— **(Israeliták ujéve.)** A jövő hétfőn lesz izraelita polgártársainknak ujéve, kik a világ fennállása óta most az 5657-ik év utolsó napjaiban járnak s hétfőn kezdik írni az 5658-ik évet. Ujév utáni napon ünneplik a Rosch-Haschono ünnepét s e két nagy ünnepre való tekintettel intézkedett a kereskedelmi miniszter olyképp, hogy a hétfőre és keddre eső pécsi országos vásárunk a jövő hó 4-ik és 5-ik napjaira halasztassék. A nagy ünnepek alatt a pécsi izraelita templomban is fényes istentiszteletek tartatnak.

— **(Rendkívüli közgyűlés)** Bányavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 27-én (hétfőn) rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya lesz a földmívelési miniszter által kiosztatni rendelt vetőmag-kölcsönbeszerzési árának a megye közönsége által leendő átvállalásának megállapítása.

— **(Ribillió a szegények házában.)** Mostanában gyakoriak a szenzációs afférek a színészházban, a 48-as honvédek menházában és egyebütt, a hol rokkant öreg emberek töltnek életük hátvalevő napjait nyugalomban, ha be nem férköznék közéjük a civakodás és meg nem zavarná nyugalmaikat. Ugy szölván, csak még a szegényházak voltak hátra, hogy nem jött elő a talaik között valami kanapé-pör, de most már ezek között is van egy, még pedig a pécsi, a mely beszéltet magáról. Tegnap este egyik szegényházi lakos, egy öreg, töpörödött bácsi, a ki a második gyerekség idejét éli már, nagy ribilliót okozott a szegényházban. Valahol kintjáván ismerőseinél a városban, egy kis italra tehetett szert, a mely aztán erősen megülte a fejét, mikor hazatért. Ilyen állapotban veszekedést kezdett a társaival, majd annyira dühbe jött, hogy a gondnok se tudta

— Igen, válaszolá Jolán. Már ígéretet is tett Viktor, hogy jövőre, midőn tanulmányait befejezi, nőül vesz.

— Jól van leányom. Semmi kifogásom sincs ellene. Árva lány vagy, magad intézed sorsodat s ha azt gondold, hogy Viktor jobbjá mellett boldog léssz, nem bánom, legyetek egymásé. Jövőre, ha jól viselitek magatokat, itt fogjuk megtartani a lakzít, de addig őrizkedjél minden szerelmeteskedéstől, titkolódzástól, nagy bajnak lehetne okozója.

— Fogadom, ezután minden ilyesféléstől tartózkodni fogunk s kezet csókolt a nagyságos asszonynak.

E naptól kezdve sohse láttam őket, mint annakelőtte, hogy alkonyatkor együtt lettek volna, legföljebb a gyermekek társaságában.

Viktor sikerrel végezte be tanulmányait s fáradtságának gyümölcseit most már élvezheti.

Alig hangzott el a jó öreg ajkáról az utolsó szó, kocsirobogást hallottunk s a táblabíró ur hintaja állott meg a kapu előtt. Távozni akartam, de midőn megláttam a szép magas termetű, már őszbe csavarodott ur barátságos arcát, mintha megbűvölt, lábam gyökeret vert volna, helyemen maradván önkénytelenül is köszöntöttem őt. Üdvözlésemet viszonzva, kérdezte ki vagyok? Midőn kilétemet tudtára adtam s kijelentettem, hogy szórakozás céljából tartózkodom itt Füreden s a zeneszó csalt ide e szép villához, inditvá-

lecsillapítani s végre is rendőrökkel kellett bekísértetni a városházára. Ott természetesen a kóterbe zárták, hogy kialudja a mámort a fejéből s ha ismét csendes, szegény öreg ember lesz, visszaengedik a szegényházba, a társai közé.

— **(Állatvásár.)** Megyénk Véménd községében f. hó 30-án állatvásár tartatik, a mely országos ugyan, de a melyen a kirakodó vásár nincs megengedve.

— **(Balta és bot.)** Kácsfalun Sárkányác Illés és Ernst Antal az ottani korcsmában — először pálinka, később aztán bor mellett — szép csendesen iddógáltak mindaddig, míg egyszer csak valami csekélységen összekaptak, amiért Sárkányác a nála levő baltával ivótársának oda suhintott egyet, amit az bottal viszonzott. Így ment az aztán agybafebe, hogy a vér csak úgy csurgott róluk és csak a csendőrség közbejöttével lett vége e drasztikus mulatságnak, végbefejezést pedig a dárdai járásbírósnál nyerend.

— **(Éjfél-látogatás.)** Kis Pál, üszöghi földmives házába, éjnek éjszakáján váratlan látogató érkezett. Nem is kopogtatott az ablakon, hogy nyissák ki neki az ajtót; de még csak nem is került a konyhaajtóra, mint minden tisztességtudó látogató tenni szokta, hanem — elég szokatlan uton — a pinceajtón át akart a házba jutni. Az éjfél-látogatónak eme furcsa eljárását azonban észrevette a házigazda s már épen kérdőre akarta vonni, hogy miért akar a pinceajtón át a házba jutni, mikor az éjfél-látogató megszegegyelte magát és a kérdőrevonás elől kerekelt oldott. Hogy ki volt, így hát nem sikerült megtudni, de azért szemmel tartják, nehogy más hol is éjféltor vizitellen és a pinceajtón át akarjon bejutni a házba.

— **(Szabad szüretelők.)** Ha vannak szabadkőművesek, szabaduszók és szabadfordítók, mért ne lennének — szabad szüretelők is?! Bizony vannak; csak hogy ezek nem a grammatika és a sport, meg az irodalom apostolai, hanem a lopás terén működnek

nyozta, hogy menjek be vele s nézzem meg magam is a fiatal párt. Rendkívül megörültem e véletlen szerencsének s kétszer se mondatam magamnak — a nagyságos urral a folyondárral befutott épület felé tartottunk.

Persze idegen arcok tüntek szemembe, de midőn a ház feje bemutatott s mindnyájan barátságosan fogadtak, csakhamar otthoniasnak éreztem magam. Nemsokára rá a vacsora következett, utána tánc volt, mely hajnalig tartott. Reményem ellenére kitünően mulattam s midőn a vendégek már széledni kezdtek, én is a szives fogadtatást, barátságos vendéglátást megköszönve hazafelé ballagtam.

Utam a Balaton felé vezetett s mielőtt fölkerestem volna lakásomat, lementem a tó partjára s vártam a napnak felkeltét. Sohasem láttam ily fönséges képet. Lánghálót szövén a felkelő nap a tó tükrére, végigsiklott rajta s ott ragyogott fénye a tihanyi apátság kettős tornyán. Ébredni kezdtek a zengő madarak is s dalukkal fölverték a néma csendet. Én bűvös énekükön hosszan elmerengve kérdeztem magamtól, mikor lehetek én olyan boldog, mint azok a fiatalok, kik boldogságuk révét már bizonyára elérték.

Szárnyat öltött hűvös szellő csókot hintve az alvó Balaton tükrére, felriasztotta azt édes mély álmából. Susogni, zsongani kezdtek a hullámok s kérdésemre mintha a partot érő hullámfodrok azt válaszolták volna: nemsokára, nemsokára.

Szendrőy József.

és polgártársaik szőleijébe járnak vendégszerelésre. A posta-völgyben az éjjel is megcsipett a hegypásztor két ilyen szabad szüretelőt, kik egész zsákra való szőlőt loptak össze, a miért most a rendőrséggel gyülik meg a bajuk.

— **(A kórházak élődijei.)** Az utóbbi időben nagyon elszaporodott azoknak az embereknek a száma, a kik foglalkozás hijján abból élnek, hogy mindenféle betegségek ürügye alatt fölvetetik magukat a kórházba s ott néha két-három hétig betegséget szimulálva maradnak. Mikor azután az egyik kórházból kiteszik a szűrüket, egy másik kórházba mennek s így végigjárják sokszor az ország kórházait. Mivel pedig a kórházi ápolással tetemes költséget okoznak illetőségi helyeiknek, a belügyminiszter szigorú ellenőrzést rendelt el az ilyen kórházi élődiekkel szemben s mindjárt négyet közülök az ország összes kórházaiból kitiltott, utasítván a törvényhatóságokat, hogy intézkedjenek az iránt, hogy ilyen embereket csakis halaszthatatlan kórházi ápolást igénylő betegségekkel vegyék föl a kórházakba. A kitiltott emberek ezek: Fodor Géza, 26 éves péksegéd, Deák Zsigmond, szentesi illetőségi, 41 éves, foglalkozás nélküli segédjegyző, Singer Salamon, arlóli illetőségi, 23 éves munkás és Müller János, rendeki illetőségi 46 éves napszámos.

— **(Gyermek az árokban.)** Ma reggel a sertéshizlaldához vezető uton, az utmenti árokban egy kis, négyéves fiura akadtak az arra munkába menő emberek. A fiu a hidegtől dideregve kuporodott az árokban s álmos szemei minden percben majd lera-gadtak. Az emberek kérdésére elmondta, hogy még tegnap este eltévedt hazulról s nem tudván hazamenni, kivetődött a városalatti mezőkre, hol az éjszakát töltötte. Aludt pár órát itt is, ott is; végre fáradtan dőlt le az árokba, hol rátaláltak. A rendőrségre vitték aztán a fiut s ott már épen akkor jelentette elvesztét az anyja, a ki örömmel szorította keblére és vitte magával haza a fiut, kinek egészségére nem lesz-e káros hatással a hideg éjszakai levegő, azt majd a jövő mutatja meg.

— **(A bellyei vadászatok.)** Bár a főhercegi uradalom vadjainak nem volt nyugtuk a királyi vadászatok négy napján keresztül, azért még most sem járhatják nyugalomban az erdő sűrűjét. Frigyes főherceg most is birtokán tartózkodik és a jövő hetet is vadászattal tölti. Izabella főhercegnő és leányai ma utaztak haza Pozsonyba, hová Frigyes főherceg majd csak holnaputánhoz egyhétre érkezik meg.

— **(Uj izraelita templom.)** A szegzárdi izraelita hitközség diszes új imaházat építtetett ez év folyamán. Az imaház most készült el és tegnap volt az ünnepélyes felavatása. Mint levelezőnk írja, a diszes új templomot fényes egyházi ünnepségek közben avatták fel s résztvett azon az izraelita hitközség tagjain kívül Szegzárd előkelősége is teljes számmal.

— **(Verekezés.)** Ivánovics József 18 éves öcsényi suhanc, együtt mulatott egy öcsényi molnárral. Mulatozás közben a boros pohárnak sokszor néztek a fenekére, minek következménye az lett, hogy mindkettőben felébredt a »virtus«, mely előbb csak szóval-

tásban nyilvánult, majd verekedésre került a dolog, s e közben a molnár ugyancsak megszurkálta nem annyira kenyeres, mint inkább boros pajtását.

— **(Jegyzők közgyűlése.)** Tolnavármegye községi és körjegyzőinek egyesülete tegnap tartotta Szegzárdon a vármegyei ház nagytermében rendes közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette Kerbolt István egyleti elnöknek a múlt évről szóló jelentését, a számadások megvizsgálását s ez alapon a pénztárosnak a felmentvényt megadta. Majd a folyó évi költségvetést állapították meg s a »Milleniumi« segélyalapra vonatkozó szabályzatot tárgyalták le s több folyóügy elintézése után a közgyűlés végetért.

— **(Csavargó kisasszony.)** Az éjjel tizenegy óra tájban egy elegáns, kalapos kisasszony vonta magára egy rendőr figyelmét a Kossuth Lajos-utcában, a ki a késő éjszakában teljes nyugalommal rőtta az aszfaltot s megfordult az utcában többször is, minden cél nélkül járva ott fel és alá. Azaz, hogy célja lett volna neki, olyan azonban, a mely az erkölcsi rendhe ütközik, s a mely miatt aztán a rendőr egy kedvező pillanatban igazolásra hívta föl, majd bekísérte a rendőrbiztos elé. A kisasszony ott sem tudta magát igazolni s ezért, hogy meg ne fázzék a hűvösre hajló éjszakában, ott adtak neki szállást a rendőrség börtönében, honnan — ha az illetőségi helyét megállapítják — haza fogják toloncolni.

— **(Agyontanácskozás.)** Egyszer már fölemeltük szavunkat az irgalmasok- és citrom-utca sarkán készülöben levő építkezés ellen, melyet tulajdonosa oly módon akart magasítani, hogy a rozzant tetőt aláducoltatja. Főlszólalásunknak sikere is lön, mert az építkezésnek ilymódon való folytatását betiltották. A tanács pedig csak úgy engedélyezte az építkezést, ha a régi épület egészen leromboltatik s helyébe valamivel beljebb új emeletes ház lesz építve. Ezt a tanácsi határozatot a ház tulajdonosa megtelebbezte, de a tanács ezt nem sietett felterjeszteni az illetékes közigazgatási bizottsághoz, hogy az már szeptember havi ülésében határozhatott volna az ügyben. Azoknak tehát, akik joggal sürgetik annak a félig lebontott állapotban disztelenkedő háznak az eltávolítását, még várniok kell pár hétig, a mikor a közigazgatási bizottság eldönti a felelősség kérdését, mert nálunk fődolog a a hosszas tanácskozás, talán azért, hogy ez alatt a szem hozzászokják az abderai állapothoz.

— **(Dijnok kerestetik.)** A tamási járásbírósnál egy dijnoki állás van üresedésben. Pályázatok két hét alatt adandók be.

— **(Prémes bundák.)** Vidám foglалási történetke járt ma szájról-szájra. A kis történet a következő: A magyar ember tudvalevőleg a hagyományos vendégszeretét nem terjesztette ki a végrehajtókra. A napokban az történt, hogy egy végrehajtónak hivatalos dolga akadt egy szigetkülvárosi polgár-asszony-nál. Az ajtót zárva találta és csak hosszas dörömbözésre nyitották föl. Piros pozsgás, jól megtermett asszony fogadta olyan ruházatban mint egy északarkki utazó. Megszámlálhatatlan szoknya, kötő és három bunda volt rajta. A végrehajtó bemutatkozott és az asszony olyan

nyájasságot fejtett ki, hogy a végrehajtó elragadtatással jegyezte föl a szoba egyetlen butordarabját, a szekrényt. De a szekrény üres volt, minthogy a háziasszony az összes ruhákat magára öltötte. A végrehajtó nem mutatott zavart, hanem hasonló nyájasságot fejtett ki.

— Meleg van, szólt.

— Igazán? Én nagyon fázom. Azt hiszem, a hideg lel. Felelt az asszony és egy pillanatig csend lett.

— Haha!

— Végrehajtó ur talán rosszul érzi magát.

— Tényleg, nagyon lusta vagyok a meleg miatt; ha megengedi, pihenek egy kicsit.

Az asszony ismét olyan nyájasan marasztalta, hogy a végrehajtó ott maradt — és lassankint elszenderült. Mire fölébredt, az asszony kezdett kivetközni a sok bundából, mert türelmetlen meleg volt és a verejték elöntötte az arcát. A végrehajtó nyomban így szólt:

— Éppen erre vártam, hogy levesse a bundákat.

És most már egész nyugodtan lefoglalta azokat.

A szini idény beköszöntével elérkezett szükségletünk is távcsövekben és látcsövekben, melyekből a világ legjobb készítményeit és legteljesebb cikkeit feltűnően nagy választékban vette raktárra Schönwald Imre látszerész (Pécs Király-utca Hattyúépület.)

Szini, tábori és mérnöki látcsöveken kívül lorgnettek és szemüvegek, csiptetők minden szemre alkalmazva, továbbá pontosan mutató időjelzők, hőmérők és minden nemű

látszerészeti cikkek bocsájtatnak fenti cég által a legjutányosabb árak mellett, vidékre is jól csomagoltan, áruba és vétetnek javításba.

Művészet, irodalom.

○ **Ráth Mór törvénykiadása.** Ráth Mór budapesti könyvkiadó közkeveltségű törvénykiadásaiból legközelebb megjelent füzet tartalmazza az esküdtbiróságokról szóló 1897: XXXIII. t.-cikket, továbbá a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló 1897: XXXIV. t.-cikket és a büntető törvénykönyvek módosításáról szóló 1897: XXXVII. t.-cikket Dr. Imling Konrád pozsonyi kir. táblai tanácselnök magyarázó jegyzeteivel. A füzet ára 40 kr. és kapható a kiadónál (Budapest Haas palota) vagy bármely hazai könyvkereskedő útján.

○ **A diákok a drámai primadonnának.** Megénekeltek már jambusokban és divatos alexandrinusokban, és lapos riporter nyelven is irták már, hogy a diákoknak minden ideáljuk volt a — heroina. De a legtöbbször csak eszményi módon, színházon kívül, vagy diákjeggyel rótták le hódolatuikat Thália papnői iránt. Szarvason több történet ennél. A felső-gimnázium tanulói a vakáción összegyűjtött koronákat és egyéb váltóvalutákat összerakták s egy gyönyörű csokrot rendeltek meg, melynek szalagján aranyos betűk hirdették, hogy a csokrot a »szarvasi főgimnázium« növendékei adják R. Balogh Etelnek, a ki a nagy britt gigász poetikus Juliájában szavalta el kesergő szerelmét s a

ki Pécsen is kedvencünk volt. Hogy a színművészetnek hódoló felsők ez este aligha veszködtek azzal, minő fulminans támadásban részesítette Cicero Catilinát, — majdnem biztosra vehető, sőt a logaritmussal megfejtendő harmad fokú egyenlet se zavarta a művészet iránt való elragadtatásukat. Hogy aztán mindezek logikus következménye gyanánt, másnap hány szekundát irt be noteszébe a prózai mathezis tanár, — arról nem szól a krónika.

◎ **Az ujságolvasás fősaisonja** köszönt be a hosszabbodó estékkal. Hol van az a valamennyire is művelt ember, aki a telet át tudná élni (vagyis inkább aludni) ujság nélkül?! Leginkább kielégíti ma az olvasóközönség igényeit a Pesti Hirlap, mert a ma megjelenő napilapok közt tényleg leggazdagabb tartalmu s csupa elsőrangú írók a munkatársai. Nincs ma oly lap, mely Jókai Mórt és Mikszáth Kálmánt rendes munkatársai közé sorozhatná s mellettük a politikai és szépirodalmi írók egész gárdáját foglalkoztatná. Nincs ma oly lap, mely előfizetőit annyi rendkívüli kedvezményben részesítené; ilyenek: havonkénti jegyzéknapló minden előfizetőnek; teljes nagy képes naptár karácsonyi ajándéknak; valamint a Párisi Divat című, gyönyörűen illusztrált heti divatlap kedvezményes előfizetése. Szóval a Pesti Hirlapot ajánlhatjuk a legmelegebben t. olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára negyedévre 3 forint 50 kr. (egy óra 1.20), a Párisi Divattal együtt negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat is lehet kérni a kiadóhivatalban (Budapest, V. Váci-körút 78.), hova az előfizetési díjak is küldendők.

szólt a távirat egyik része, mely a házvezetőnőt jobban felizgatta, mint a kíváncsi szolgálót, aki mellette állt és nagyon szeretett volna valamit megtudni a dologra vonatkozólag.

— Azt hiszem Mártha, hogy eső lesz, mielőtt hazaeérnének — mondta mrs. Martin nyugtalanul tekintve ki a szabadba.

E pillanatban nagy esőcseppek verődtek az ablakhoz. Fűrészve néztek ki az esthomályba. A vihar teljes erővel tört ki. A nagy vén fák koronáit erős szél cibálta, sőt az erősebb ágakat is ide-oda hajtogatta. Az égen egyre villámok cikáztak végig, melyeket tompa mennydörgés követett. Az eső sűrűen szakadt. Ugy tetszett, mintha az ég ezen az emlékezőes estén, mikor a kastély ura van hazatérőben, egészen megnyitotta volna a csatornáit.

— Irtózatos ez a vihar. Oh! boldog az a menyasszony, akinek az utját a napsugár aranyozza be — mormogta maga elé mrs. Martin.

— És boldogtalan lesz az a menyasszony, akit utjában az eső is megsirat — felelte Mártha.

Természetesen, míg itt álltak, sejtelmük sem volt arról, hogy nemsokára iszonyatos szomorujáték játszódik le majd a Stanton-kastély csöndes falai közt.

Mártha, a szobaleány alig fejezte be a beszédet, mikor az ajtó hirtelen kinyílt s azon egy körülbelül hét esztendőes leányka rohant be. Az arca holthalovány volt, fekete szemei vadul villogtak.

— Mi az, amit én hallottam? — kiáltotta leirhatatlan izgatottsággal. Igaz az, amit nekem mondtak, hogy édes apám asszonyt hoz haza?

— Léna, kedves gyermekem — mondta mrs. Martin jóságosan.

Gyermek-házasság.

— ANGOL REGÉNY. —

A »Pécsi Figyelő« kiadása.

Pécs, 1897.

Olvasóinkhoz.

Huszonötödik éve immár, hogy a függetlenségi 48-as program tiszta alapján állunk. Ettől az alaptól egy lépéssel sem térünk el a múltban, nem fogunk eltérni a jövőben sem; mert meggyőződésünk, hogy a legkisebb engedmény, a legkisebb mértékű megalkuvás is végzetes az országra, melynek teljes függetlensége és önállósága képezi állandó törekvésünket.

Veszélyesnek és károsnak tartjuk az alkuvásnak azt a rendszerét, mely közéletünket uralja úgy az országos, mint a helyi ügyekben, — tehát lankadatlanul küzdünk ez ellen a rendszer ellen és azok ellen, akik szolgálják.

A „Pécsi Figyelő“-t országos és helyi, politikai, társadalmi és közgazdasági kérdésekben egyaránt az igazság és az igazi, meg nem hamisított szabadelvűség vezérli. Ez adja az irányt abban, amit irunk, amit támogatunk és amit támadunk.

A „Pécsi Figyelő“ szívesen és lelkesen segíti a jó törekvéseket, készséggel előmozdítja a kulturális és közgazdasági haladás érdekeit; de harcol a rosszakarat ellen és orvoslást, megtorlást követel ott, ahol a közönség bajairól és panaszairól, a közügyek intézőinek rosszakaratáról, mulasztásairól és visszaéléseiről van szó.

Mindenek fölött pedig az ad irányt a „Pécsi Figyelő“-nek, hogy védelmezzük és megóvjuk a közszabadságokat, melyeket következetesen irtanak és csorbítanak az országban, a városban és mindenütt, ahová elér a

mostani hitvány rendszer rabszolganévelő hatalma.

Helyi dolgokban és a vármegye ügyeiben teljes tájékozottságra törekszünk, aminek eredményeként hivatkozhatunk arra, hogy a 25-ik évfolyamát élő „Pécsi Figyelő“-nek, véleményének és szavának sulya van.

Egyenesen és határozottan a közönség jogosult akaratának és kívánságainak tolmácsa tehát a „Pécsi Figyelő“ és ezen az alapon lapunk a tiszta közvéleményt fejezi ki minden kérdésben. Ez a törekvésünk, és ha sikereink vannak, azoknak az a titka, hogy a független polgárságot képviseljük és hogy csakis az ő barátaival szövetkezünk és az ő ellenségeit támadjuk.

Ez volt a „Pécsi Figyelő“ iránya a múltban, ezt követjük a jövőben is. Ennek viszonzásul kérjük közönség szíves támogatását, melynek munkát, áldozatot nem kimélve, tartalmas lapot adunk a kezébe.

Gondosan megválogatjuk politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi közleményeinket, kiváló gondot fordítva a magyaros stylusra; érdekes regényeket közlünk könyvalakban, hirrovatunk élénk, változatos, tudósításaink gyorsak és megbízhatók.

Az ország és a világ fontosabb eseményeiről, az országgyűlés tárgyalásairól ügyesen szerkesztett távirati tudósításokat adunk és ezekkel az esti órákban megjelenő „Pécsi Figyelő“ úgy helyben, mint a közel vidéken megelőzi a budapesti lapokat.

Előfizetőinknek különös kedvezményképpen a „Budapesti Bazar“ című legrégebbi s jóhírnevű divatlapot *kedvezményes áron* nyújtjuk, ha az előfizetés alkalmával az illető előfizető ebbeli szándékát nálunk bejelenti. Lapunk előfizetői, a divatlap szerkesztőjével történt megegyezésünk szerint, a „Budapesti Bazar“ negyedévenként *egy forint* kedvezményes árért kaphatják. Az előfizetés kiadóhivatalunkban teljesítendő.

Bizonyára nem ok nélkül számítunk mindezekért a szolgálatokért máris tekintélyes előfizető- és olvasóköreink mind erőteljesebb növekedésére még ott is, hol az általános érdekű eseményekről nálunk bővebb közleményeket nem hozó kisebb fővárosi lapokat veszik; mert ezekből sem a vármegye, sem Pécs város ügyeiről és eseményeiről tájékozást nem szerezhetnek.

Hazafias tisztelettel

a
„PÉCSI FIGYELŐ“
szerkesztősége.

Törvénytörvények.

§ **Tolvaj kisbíró.** *Eisemann* György, velini kisbírónak elég alkalma lett volna a törvény respektálását elsajátítani, de hát sehogyse vette be a természetet. S ebből következett aztán, hogy bár mint kisbíró, ő zárta kalodába a tolvajokat, végre maga is a lopásra vetemedett. Először *Kovács* János, térsényi lakost lopta meg, a ki egy istállóban aludt. Ennek a zseboráját emelte el egy szeg-

ELSŐ FEJEZET.

A nap már erősen az estére hajolt, a forróság szinte tűrhetetlen volt előbb, de most a hűvös alkonyat közeledett viharral fenyegetve. A sűrű lombozatu fák leveleit még szellő sem himbálta, s a mély csendet csak a tücsök ciripelése törte meg.

A déli grófság egyik óriási terjedelmű uradalmán nagyon izgatottak voltak az emberek, a kastély urát Stanton Milest várták az ifju nejével. A szolganép nagyobb csoportokba verődve álldogált az udvaron. Beszélgettek. Némelyek azonban a kanyargó ut felé néztek, s hallgatództak, hogy nem hallatszik-e már a hintó robogása.

A Stanton-kastély ablakfüggönyeit lebecsájtották, s a bucsuzó nap sugarai besütöttek a szobákba, melyeknek levegőjében a rózsák kellemes illata szállongott.

Mrs. Martin, egy éltebb asszony, aki már évek hosszú sora óta volt a kastély házvezetőnöje, a nyitott ablak mellett állt, s izgatottan gyűrt össze a kezében egy táviratlapot. Meglátszott az arcán, hogy rendkívül izgatott. A kastély urának hazaérkezését oly váratlanul jelentették, mint esztendeje a házasságát.

— Ne engedjen vendéget a kastélyba. Okaim vannak erre. Majd később megtudja, mért akartam így —

ről a feje fölül; majd a saját feljebbvalójának, Vince Ádám községi birónak a meglopására vetemedett. Mikor a bíró nem volt otthon, előkereste a lakásának egy ablakmélyedésbe dugott kulcsát s azzal a bíró lakásába behatolván, tizenöt forintját ellopta a szekrénye fiókjából. A lopott pénzzel elment a vásárra s ott mind a 15 forintot ellutrizta s nyert rajta egy bab-tajtképipát, meg egy zsebkést. Itt fogták el a csendőrök s bevitték a börtönbe. A pécsi kir. törvényszék ma tartotta meg ügyében a végtárgyalást, melyen a tolvaj kisbíró beismerte a lopásokat s kapott értük héthónapi börtönt. Az ítélet ellen nem is apellált s így az jogerős lett.

§ **Gyilkossági kísérlet.** Annak idején megirtuk lapunkban, hogy Tar István hegy-pásztort a saját fegyverével miként akarta agyonlőni Rozner Antal, bányamunkás. Nevezett ezért szándékos emberölés büntetének kísérlete miatt helyezte vád alá a pécsi kir. törvényszék s ma volt ügyében a végtárgyalás. Panaszos úgy adta elő a dolgot, hogy az eset reggelén a becsipett vádlott hozzácsatlakozott s felkísérte a csöszházig, hol egy üveget kért tőle, melybe pálinkát akart venni. Ő az üveget kihozandó, fegyverét az ajtóba támasztotta s mikor az üveggel visszatért s azt vádlottnak átadta, az neki ugrott és arcul ütötte. Ő veszedelmet sejtve beugrott a konyhába s ekkor vádlott felkapta a fegyverét s utána lőtt s jobb fülén megsebesítette. Ezzel szemben vádlott tagadja, hogy ő bántotta volna panaszoszt s azt mondja, hogy mig panaszos bentjárt a konyhában az üvegért, ő a fegyverrel játszott s mikor panaszos kilépett, elszült a fegyver a keze között. Ő részeg is volt; szándéka sem volt meglőni panaszoszt s a fegyver egészen véletlenül szült el keze között. Az eset egyetlen szemtanúja, egy téglát hordó fuvaros, nem látta, hogy bántotta volna vádlott a panaszoszt; csak a fegyverdörrenést hallotta, mikor a panaszos megsebesült. Ez alapon aztán a kir. törvényszék, az ügyész indítványához képest, ki a szándékos emberölés büntetének kísérletét elejtette, csak gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétségében mondta ki bűnösnek a vádlottat s elítélte hat heti togházra és 10 forint pénzbüntetésre. Az ítéletben az elítélt, ugy védője Jobst László dr. ügyvéd, valamint a közvádló is megnyugodván, az jogerős lett.

§ **Megszűnt vád** Köszt Jánosnak, még mikor a városháza sarkán levegőbe nem repült a kereskedése, ügynöke volt Grosz Pál, a ki ellen az a gyanuja támadt, hogy megkárosítja. E miatt sikkasztás miatt feljelentette a kir. törvényszéknél s ott Groszt vád alá is helyezték. Ügyében mára volt kitzúve a végtárgyalás, melyen azonban Köszt nem jelent meg, hanem egy kérvényt küldött, melyben kijelenti, hogy panaszat visszavonja. A magánvádra üldözendő vádbeli cselekmény ügyében ez alapon a királyi törvényszék megszüntető végzést hozott s vád hiányában a további eljárást beszüntette.

§ **Hamisan esküdt.** Radics Ádám, bodolyai lakost 154 frt 04 krajcár adósságáért beperelte Odry József, bodolyai korcsmáros. Radics azonban megesküdt, hogy ő nem adósa a korcsmárosnak s ez alapon a felperest keresetével elutasították. Ő ugyan megfelelőbezte az elutasító ítéletet a felelősségi tanács-

hoz, de azért a pénzére keresztet vethetett. Egyszer aztán csak ellátogatott ismét a korcsmába Radics Ádám s ott poharazás közben így vigasztalta a rá nem valami jószemmel néző kocsmárosnét:

— Azért nem kell ám félni, hogy megesküdtem. Megfizetem én mégis, a mivel tartozom.

Hogy így eljárt a nyelve a lelkiismeretes adósnak, ez még nem volt neki elég. Egy másik lelkiismereti rohamban három tanu előtt a község házában megegyezett a korcsmárossal, hogy követelését 80 frttal kiegyenlíti. De mikor ezt az ígését sem tartotta meg, hamis eskü miatt feljelentették a törvényszéknek. A ma megtartott végtárgyaláson beismerte a vádlott, hogy hamisan esküdt s csak azzal védekezett, hogy nem 154 frt 04 krral tartozott a korcsmárosnak, hanem kevesebbel s ő arra esküdt meg, hogy nem annyi az adóssága, mint a mennyit követelt rajta a felperes. Ezzel szemben persze a korcsmárosné és a három tanu előtt tett nyilatkozatai a hamis eskü büntetését megállapították ellenében teljesen s csak az szolgált enyhítésül bűnének, hogy bebizonyult róla, hogy egész vagyonát elitta már s ez a szenvedélye vitte a hamis esküre is. Ez alapon csak kilenc havi börtönre s 20 frt pénzbüntetésre ítélte a pécsi kir. törvényszék, mely ítéletben a vádlott, ugy védője Kelemen Mózes dr. ügyvéd és a közvádló is megnyugodott.

T a n ü g y.

)(**Iskola és templom — vasuton.** Érdekes kísérletek folynak most Oroszországban, a melyek a robogó vonatot akarják templomnak és iskolának fölhasználni. Ennek a kissé különös hírnek a következő a magyarázata: A szibériai vidékeken általános az iskola- és a templomhiány. Ezen tehát vagy milliók árán, vagy pedig vasut utján lehet segíteni. Oroszország az utóbbit próbálja meg. A szibériai vonatok egy-egy kocsját átalakítják kápolnává s a pap, ki állandóan bent tartózkodik, az egyes állomásokon misét mond. Az ott lakók már tudni fogják a vonat érkezésének idejét s így várni fognak a papra, ki azután misézni és prédikálni fog. Az iskola is erre a mintára lesz berendezve és több község tanköteleseit fogja egy-egy oktatás alkalmával befogadni. Az érdekes és tagadhatatlanul páratlan ujtással most kísérleteznek. Beválik-e majd? A jövő mutatja meg.

Közgazdaság.

□ **Szüreti kilátások.** Tolnamegyében az újra telepített, de különösen a szénkéneggel fentartott szőlők meglehetősen jó termést ígérnek, ha csak Falb jóslata be nem teljeseedik, a ki már szeptember végére fagyot jelzett. Kedvező időjárás mellett a minőség is jó lesz, csak azután megfelelő ára is legyen, hogy szőlős gazdáink megkaphassák a rengeteg költséget, melyet a szőlőművelésre és a szénkénegezésre fordítottak.

□ **Nincs szénkéneg.** Nem kis zavart és elégedetlenséget szült a szegzárdi szőlőbirtokosok körében, hogy nem kaphatják meg

a szőlőszeti és borászati felügyelőnél megrendelt szénkénegét, melyre most lenne szükségök, hogy az őszi szénkénegézést teljesíthessék. Mulasztás a felügyelőt korán sem terheli, mert megbízatásának pontosan eleget téve, már jó eleve megrendelte a miniszteriumnál a szénkénegét, a mit meg is ígértek, most azonban nagy meglepetésére arról értesítették, hogy majd csak október végén küldhetik a zalatnai szénkénegyárból a megrendelést, a mikor már a gazdák megkésnek. A hiba ott van, hogy nem gondoskodtak kellő mennyiségű szénkénegyár felállításáról.

T Á V I R A T O K.

— **Elítélt szélhámos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti kir. itéltábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét, mely Csajági (Wassermann) Lajost, a magyar gazdák bankbizományi részvénytársaságának vezérigazgatóját ismeretes számtalan csalásaiért, sikkasztásért és okirathamisításért hat évi fegyházzal sújtotta.

— **Baleset a tengeren.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Galathea német hadihajon egy ágyu szétrobbant, egy matrózt megölt és a tiszti kabint szétrombolta.

— **Kitüntetett művész.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Auer Lipót híres hegedűművész hazánkban, aki a télen a budapestieket is gyönyörködtette egy filharmonikus estelyen jeles hegedűjátékával, most pétervári játékáért, ahol a cárt és Faure elnököt elragadta, a becsületrend lovagkeresztjét kapta.

— **Millenniumi emlékszobor.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ráckeveén a millenniumi Árpád-szobrot vasárnap leplezik le nagy ünnepséggel. Ódat Bartók Lajos, alkalmi beszédet Kosuth Ferenc mond.

— **Új tűzérkaszánya a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az új tűzérkaszánya zárókövét ma délelőtt helyezték el nagy ünnepélyességgel a király jelenlétében.

— **Képtolvaj orvos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma kezdtek meg Bécsben Lenkei Béla doktornak az ismeretes képtolvajlasi ügyét tárgyalni.

— **A képviselőház ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház f. hó 27-én (hétfőn) tartja első ülését a nyári szünet után.

— **Péchy Tamás kerülete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Péchy Tamás halálával megürült szikszói mandátumot az összes ellenzéki pártok fölajánlották Ugron Gábornak, aki Horánszky Nándorhoz intézett levelében kijelentette, hogy jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy mandátumot vállalhasson.

— **Ezüst koszoru Bartha Miklósnak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szigetvári hölgyek gyönyörű ezüst koszort küldtek Bartha Miklósnak, aki azt ma vette kézhez. A koszoru fölírata: „A függetlenségi eszme törhetetlen bajnokának.“

— **Táncsics Mihály szobra.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Táncsics Mihály szobrára gyűjtést indítottak, melyet szülőhelyén, Orosházán fognak fölállítani.

— **Tűz a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este 8 órakor a fővárosban elterjedt villámként a hirtelen, hogy a ferencvárosi dohánygyár lángban áll. Csupán a gépház teteje gyuladt ki és a gépek a hőségtől hasznavehetetlenekké váltak. A három közeli kerületbeli tűzörség a tüzet csakhamar eloltotta.

— **Földművesek országos kongresszusa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A nemzetközi szociáldemokrata párt december végén Budapesten országos földművelő kongresszust rendez, melynek tárgysorozatán most dolgoznak.

— **Fölhivás gyilkosságra.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Libertaine című párisi anarkista lap izgat Faure, Umberto és Krisztina spanyol regensző meggyilkolására. Elkobozták.

Nyilt-tér.*)

Köztudomásul.

Kötelességemnek ismerem a t. c. közönséggel tudatni, hogy a mohai Ágnes-forrás nemcsak kellemes asztali víz borral vegyítve, de főleg a gyomor tulsavanyóságát és égését, nemkülönben a vese és gége fájdalmainál kitűnő gyógyszer gyanánt 16 év óta használom s annyira nélkülözhetetlen részemről, hogy nélküle alig 1—2 napig lehetek. Mindenkinek tiszta lelkiismerettel ajánlom a mohai Ágnesvizet a fentemlített bántalmaknál.

Unter-Premstetten (Stájerország), 1895. augusztus 16-án.

GALANTHAI FEKETE GÁBOR,
világi áldozó pap, mint maganzó.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLENINGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kíndó.

Hirdetések.

Sertés- eladás.

A valpói uradalomban —
Szlavoniában —

**400 darab 3 hónapos
egészséges malac**

egyenként is eladatik. Tuda-
kozódhatni Valpón a
tisztartóságnál.

Meggyőződhetik bárki, hogy

Fon Berta és nővérénél

Pécsett, Széchenyi-tér 7. sz.

a városházzal szemben

a legdivatosabb párisi és bécsi
őszi és téli

női és gyermek kalapok

olcsóbb

szebb

és nagyobb

választékban kaphatók, mint bárhol.

Gyászkalapok

a legújabb modell szerint 2 óra alatt
készülnek.

Felnöttebb tanuló leányok felvétetnek.

771. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járásbíróóság 1897. évi 6863. számú végzése következtében, Bihari Benő ügyvéd által képviselt, Höffinger Jakab javára, ifj. Egyed Ferencz ellen 146 frt s jár. erejéig 1897. évi aug. hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 440 frtra becsült egy vetőgép, 2 ló és 1 csikóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dárdai kir. bíróság 9672 1897. sz. végzése folytán 146 frt tőkötvetelés és járulékaik erejéig Karacson alperes lakásán leendő eszközzésére 1897. évi okt. hó 8. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Dárdán 1897. évi szeptember hó 21. napján.

Schönberger Sámuel

kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉS.

Vagyonbukott **Grossmann S.** (Salamon) bolmányi bejegyzett kereskedő

csődtömegéhez tartozó csődvagyonnak

a csődválasztmány zárt ajánlati tárgyalás útján való eladását elhatározta. — Ennek alapján közhírré teszem, hogy a csődlettár 1—1073. ug. 1110, 1112, 1113, 1120—1126. tételszám alatt felvett **4528 frt 50 kr.** beszerzési és **2310 frt 21 kr.** becsáru vegyes-kereskedéshez tartozó cikkek, — legnagyobb részben és értékben rőfös áruk, fűszer áruk és vasnemüekből álló ingóságok, — az I. csoportban: —

a II. csoportban 1080—1091. tételszám alatt felvett **329 frt 42 kr.** beszerzési, **197 frt** becsáru faárúk; —

a III. csoportban 1074—1079, 1092—1109 és 1114—1119. tételszám alatt felvett **1417 frt 92 kr.** beszerzési, **726 frt 20 kr.** becsértékű gazdasági felszerelések: vetőgép, ekék, boronák, henger, szalma, mérleg, kukoricza-morzsoló, konkoly-tisztító, szelelőrosta, egy pár hámos ló, egy fejős tehén s egy meddő tehénből álló ingóságok; —

a IV. csoportban 1127—1195, 1528 és 1529. tételszám alatt felvett **662 frt 55 kr.** beszerzési és **273 frt** becsáru butor- és ágynemüekből álló ingóságok a legnagasabb ajánlatot tevőnek 1897. évi október hó 8.* napján d. u. 4 órakor alantírott tömeggondnok lakásán (Pécs, Ferencziek-utca 7. szám) el fognak adatni.

A venni szándékozók tartoznak zárt ajánlataikat 1897. évi október hó 8.* napjának déli 12 órájáig alantírott tömeggondnoknak átadni a becsár 10%-ával, mint bánatpénzzel együtt.

Vételi ajánlat tehető ugy az I, II, III és IV. csoportban megjelölt ingóságokra együttesen, de elkülönítve, — mint az egyes csoportokra különösen: sőt az 1116. tételszám alatti 200 frtra becsült egy pár hámos lóra, az 1117. tételszám alatti, 140 frtra becsült egy drb. fekete fejős tehénre, végre az 1118. tételszám alatt felvett s 50 frtra becsült egy fehér tehénre külön-külön is.

A csődválasztmány fentartotta a jogot arra, hogy több ajánlattevők közül azok között, kiknek ajánlatai egymást megközelítik, ugyanazon ülésében, — nevezetesen 1897. évi október hó 8.* napján d. u. 4 órakor, — szóbeli árverést tarthat.

A vevő köteles a vételart legkésőbb 8 nap alatt alantírott tömeggondnoknál lefizetni és az ingóságokat átvenni, különben bánatpénzét veszti a csődtömeg javára és vételi ajánlatától elállottnak tekintetik.

A venni szándékozók az árukat Bolmány községben, a vagyonbukott üzlethelyiségében bármikor megtekinthetik a szintén Bolmányban lakó Mlazovszky József bérli ur felügyelete és közbenjárása mellett.

A csődválasztmány a bíróság által készített leltárban felvett áruk minőségéért, különösen pedig az állatok semmi néven nevezendő hibájáért felelősséget nem vállal.

Kelt Pécsett, 1897. évi szeptember hó 21. napján.

Dr. Kereky Mihály

ügyvéd, tömeggondnok.

Lakik: Pécsett, Ferencziek-utca 7. szám.

* A tegnapi számban tévesen van október 6.-a jelezve.